

Handläggare
Sofia Regnell
Telefon: 0850809021

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2021-08-26

Riktlinjer för trafikbryggor

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2021/723

Förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

De nya riktlinjerna för trafikbryggor bidrar till trafikförvaltningens målsättning att kollektivtrafiksystemet ska utvecklas utifrån behov av enkelhet och långsiktighet, hög tillförlitlighet, trygghet, komfort, turtäthet, snabba resor och bekväma byten. I den växande stockholmsregionen kan en utvecklad sjötrafik bidra till att komplettera och avlasta landkollektivtrafiken, vilket både kan innebära en ökad tillgänglighet och minskad klimatpåverkan.

Östermalms stadsdelsnämnd ansvarar inte för driften av någon trafikbrygga för kollektiv sjötrafik inom stadsdelsområdet. Det finns inte heller någon trafikbrygga som ansluter till parkmark inom nämndens ansvarsområde. Förvaltningen välkomnar dock en utveckling av pendelbåttrafiken, som för Stockholms innerstad och Östermalm innebär en ökad tillgänglighet både för arbetspendlingen till alla de arbetsplatser som finns inom stadsdelsområdet samt för Östermalms invånares möjlighet att ta sig till sina arbetsplatser i andra delar av Stockholm.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat Riktlinjer för trafikbryggor från trafikförvaltningen Region Stockholm, till bland annat Östermalms stadsdelsnämnd för besvarande. Yttrandet ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast den 7 september 2021.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden.

Ärendet

I det regionala trafikförsörjningsprogrammet för Stockholms län finns trafikförvaltningens övergripande mål och visionen om en attraktiv kollektivtrafik i ett hållbart transportsystem beskrivna.

Trafikförvaltningen arbetar bland annat med utgångspunkt i att kollektivtrafiksystemet ska utvecklas utifrån behov av enkelhet och långsiktighet, hög tillförlitlighet, trygghet, komfort, turtäthet, snabba resor och bekväma byten. Som en del i arbetet med att uppnå övergripande målsättningar använder sig trafikförvaltningen av riktlinjer. Denna riktlinje beskriver de krav och utgångspunkter som trafikförvaltningen har på trafikbryggor.

Det huvudsakliga syftet med riktlinjen är att uppnå en god standard för de befintliga och framtida bryggor som trafikeras av trafikförvaltningen, genom att strukturera upp krav avseende konstruktion, utrustning, säkerhet och tillgänglighet. Dessa krav baseras på trafikförvaltningens indelning av bryggor i så kallade bryggnormer, och kraven varierar därför något beroende på turtäthet och läge.

Denna riktlinje är avsedd att användas för följande:

- Planering och projektering av nya trafikbryggor
- Projektering av reparationer och ombyggnationer av befintliga bryggor
- Underlag för besiktning av befintliga bryggor
- Underlag för statusbedömning av befintliga bryggor
- Bilaga vid upphandling av totalentreprenad

Trafikbryggor och fartygstrafik

Trafikförvaltningen bedriver i egenskap av att vara regional kollektivtrafikmyndighet kollektivtrafik på vatten genom varumärkena SL och Waxholmsbolaget. Den kollektiva sjötrafiken bedrivs i Mälaren, Saltsjön och i skärgården.

I Stockholms skärgård från Landsort i söder till Arholma i norr, finns mer än 250 trafikbryggor registrerade som trafikeras av fartyg i linjetrafik. Inkluderas även trafikbryggorna i Mälaren blir det ungefär 380. De allra flesta bryggor har enskilda ägare och förvaltas oftast av olika samfällighetsföreningar eller andra sammanslutningar. Ett mindre antal ägs av kommuner. Trafikverket äger cirka 50 allmänna bryggor, som i regel är lite större och anslutna till det statliga vägnätet. Bryggornas karaktär varierar stort, från sådana med mycket få resenärer, till replipunkter med bytesfunktion till bryggor vid populära besöksmål.

Östermalms stadsdelsförvaltning
Parkmiljöavdelningen norra innerstaden

Karlavägen 104
Box 24 156
10451 Stockholm
Växel 08-50810000
ostermalm@stockholm.se
stockholm.se

För att underlätta för alla resenärer som färdas med den kollektiva sjötrafiken inom skärgården är det viktigt att fartygsbryggorna utformas och utrustas med så korrekt standard som möjligt med avseende på tillgängligheten. Detta inte minst för säkerheten,

tillgängligheten, framkomligheten och trivseln på bryggorna. Detsamma gäller för de som är verksamma inom den kollektiva sjötrafiken. Sammantaget bidrar bryggor och fartyg till en attraktiv kollektivtrafik.

Sjötrafik

Sjötrafiken delas in i två huvudområden:

Skärgårdstrafik: Motsvaras av den landbaserade landsbygdstrafiken och möjliggör för fast bosättning i Stockholms skärgård. Trafiken möjliggör för arbetspendling samt inköps- och serviceresor. Skärgårdstrafiken ska även bidra till turistnäringen i skärgården.

Pendelbåtstrafik: Motsvaras av den landbaserade kommuntrafiken och trafikerar oftast bryggor som även kan nås med kollektiv landtrafik. Pendelbåtstrafiken planeras och utförs efter i princip samma principer och mål som övrig landbaserad kollektivtrafik. Förutom att pendelbåtstrafiken ingår i det sammanhängande kollektivtrafiksystemet utgör de ett komplement till det lokala gång- och cykelnätet.

Bryggnormer

För att uppnå en varierad och korrekt kravställning har en fyrskalig bryggnorm upprättats. Bryggnormens syfte är att genom kravställning på hållplatsens utformning och funktioner säkerställa resenärsmiljön och tillgängligheten på olika sorters hållplatser för sjötrafik. De stora terminalerna för sjötrafiken är dock undantagna från denna indelning, men samtliga krav i denna riktlinje ska uppfyllas. Det gäller Allmänna gränd, Slussen, Strömkajen, Vaxholm och Stavsnäs.

Trafikförvaltningens krav på bryggor är krav som framgår i Riktlinjer Tillgänglighet för barn, äldre och personer med funktionsnedsättning samt Riktlinjer Resenärsmiljö. Trafikförvaltningen tilldelar bryggnorm till befintliga och nya bryggor.

Ansvar och nyttjanderätt

En förutsättning för att den kollektiva sjötrafiken ska fungera är samverkan med berörda mark-, kaj- och bryggägare, då trafikförvaltningen varken äger eller ansvarar för kajer och bryggor. Kajer och bryggor ägs oftast av Trafikverket, kommuner, Skärgårdsstiftelsen, och enskilda genom t.ex. samfälligheter, föreningar med flera.

Trafikförvaltningen behöver viss verksamhetsspecifik utrustning på bryggorna inom sjötrafiken, för vilka nyttjanderätt behöver

säkerställas, varvid trafikförvaltning tillser att utrustning finns på plats. I övrigt vilar ansvaret att uppfylla kraven i denna riktlinje på bryggägarna. De krav som ryms inom riktlinjen gäller vid ny- och ombyggnation av bryggor och är nödvändiga för att trafikförvaltningen ska kunna bedriva en attraktiv kollektiv sjötrafik. Om kraven inte tillgodoses finns risk för att bryggan inte kan trafikeras.

Synpunkter och förslag

De nya riktlinjerna för trafikbryggor bidrar till trafikförvaltningens målsättning att kollektivtrafiksystemet ska utvecklas utifrån behov av enkelhet och långsiktighet, hög tillförlitlighet, trygghet, komfort, turtäthet, snabba resor och bekväma byten. I den växande stockholmsregionen kan en utvecklad sjötrafik bidra till att komplettera och avlasta landkollektivtrafiken, vilket både kan innebära en ökad tillgänglighet och minskad klimatpåverkan.

Östermalms stadsdelsnämnd ansvarar inte för driften av någon trafikbrygga för kollektiv sjötrafik inom stadsdelsområdet. Det finns inte heller någon trafikbrygga som ansluter till parkmark inom nämndens ansvarsområde. Förvaltningen välkomnar dock en utveckling av pendelbåtstrafiken, som för Stockholms innerstad och Östermalm innebär en ökad tillgänglighet både för arbetspendlingen till alla de arbetsplatser som finns inom stadsdelsområdet samt för Östermalms invånares möjlighet att ta sig till sina arbetsplatser i andra delar av Stockholm.

Kerstin Andersson
Stadsdelsdirektör

Therese Rosen
Avdelningschef

Bilagor

1. Riktlinjer för trafikbryggor, RiBrygga – Extern remissutgåva 2021-04-28, trafikförvaltningen Region Stockholm

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Andersson, Stadsdelsdirektör	2021-07-02
Therese Rosen, Avdelningschef	2021-06-30